

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce - CŽV

Student: Mgr. et Bc. Marie ZEMANOVÁ

Obor: ČJ - HV

Název práce v českém jazyce: Hudební inspirace v díle Milana Kundery

Název práce v anglickém jazyce: Musical inspiration in the works of Milan Kundera

Vedoucí práce: prof. PhDr. Tomáš Kubiček, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. Štěpánka Klumparová, Ph.D.

Marie Zemanová se vydala do oblasti, která kupodivu zůstává spíše stranou pozornosti kunderovských badatelů, ačkoliv autor sám ji nezdůrazňuje – tj. do oblasti ohlasu hudby v Kunderově díle. Práce byla rozčleněna na tři části: V první se zkoumají hudební motivy v Kunderově díle, v druhé kompozice Kunderových románů ve vztahu k autorovu tvrzení o inspiraci hudební kompozicí, a ve třetí autorovo vlastní tematizování hudby jako součástí esejistického psaní románu. K těmto třem původním částem přibyla posléze část čtvrtá, která vznikala na popud školitele, a kterou autorka práce konzultovala s didaktiky i praktiky.

Práce je ve své většině materiálová to znamená, že se do značné míry vyčerpává evidencí a méně směřuje k analýze a interpretaci – což je ovšem pole, na které by se diplomová práce měla již odvážně vydávat.

Přínosem je ovšem důkladnost při hledání předmětu výzkumu, autorka přitom recipuje celé Kunderovo dílo, tedy nejenom jeho románové práce, ale i jeho básnické sbírky a nabízí tak rejstřík základních a „návrtných“ hudebních motivů. Zajímavé je zjištění o Kunderových oxymóronech či zaostření pozornosti na jeho hudební metafory. Zajímavým zjištěním je rovněž doložený významový posun motivu zpěvu v povinně rozezpívaných padesátých let do podoby jeho použití jako negativního či negujícího motivu, když se stává metaforou pro vztah mezi mužem a ženou v Monolozích.

Skutečnost, že práce opomíjí interpretační rozměr, se ukazuje jako problematická například ve chvíli, kdy autorka velmi precizně shromáždí hudební motivy a témata užitá v Žertu, ale zcela rezignuje na jejich funkci při utváření smyslu – ideového poselství románu. Proč právě lidová hudba se stává tématem románu tak čtenář práce nezjistí. Tyto výtky k rezignaci na funkční promýšlení hudebního motivu by bylo pak možné opakovat u každého sledovaného textu. K interpretaci přímo láká výraz „blbost hudby“, kterou jako kvintesencí všech možných sdělení vycedí vypravěčův tatínek v Knize smíchu a zapomnění, k čemuž se později přihlásí nejenom Tamina, ale i Chantal z pozdějšího románu Totožnost a rezonuje i u Agnes či Ireny (tedy postav

z různých románů). Co tím vlastně chce autor říci, proč se pro něj toto sdělení stává natolik podstatným, že se k němu v celku svého díla stále vrací?

Hudební vzdělání autorky práce jí umožnilo analyzovat kompoziční výstavbu Kunderových románů ve vztahu k jeho již zmíněným výrokům o hudební inspiraci. I zde se ověřuje zevrubnost při sledování kompozičního plánu, ale i zde mi chybí otázka, k čemu tato inspirace hudební kompozicí slouží? Má nějaký sémantický vztah k románu? Má recepční funkci („melodizuje“ vyprávění)?

I poslední část tohoto prvního celku věnovaná Kunderovým vlastním úvahám je materiálově cenná a autorka zevrubně eviduje Kunderovo myšlení o hudbě – ať už k jejím dějinám či k její povaze, účelu. Opět zde ale vlastně jen nabízí platformu, na níž teprve bude muset vzniknout interpretace Kunderova myšlení a vztahu autorova myšlení o hudbě k myšlení o románu.

Práce je na rovině heuristické velmi solidně a poctivě odvedenou prací, jako celek však zůstává jakoby na půli cesty. Přes výše uvedené výtky se však domnívám, že je připravena k obhajobě.

V Praze dne ...23.8.2016.....

.....

Podpis